

Jaarverslag 2015
Stichting Floréo

Inhoudsopgave

A Toelichting op onderdelen van het Jaarverslag	
Kerngegevens	3
Bestuursverslag	5
B Jaarrekening	
B1 Balans per 31 december 2015	21
B2 Staat van baten en lasten 2015	23
B3 Kasstroomoverzicht 2015	24
B4 Toelichting behorende tot de jaarrekening 2015	25
B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	29
B6 Niet uit de balans blijvende rechten, verplichtingen en regelingen	32
B7 Overige Toelichting	32
B8 Overzicht verbonden partijen	32
B9 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	34
B10 Formele vaststelling jaarverslag 2015	37
C Overige Gegevens	
C1 Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming	37
C2 Gebeurtenissen na balansdatum	37

A Toelichting op onderdelen van het Jaarverslag

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer	41240	
Naam instelling	Stichting Floréo	
Adres	Dr. Jan Schoutenlaan	
Postadres	Postbus 297	
Postcode / Plaats	3140 AG Maassluis	
Telefoon	010-5914637	
E-mail	info@stichtingfloreo.nl	
Internet-site	www.stichtingfloreo.nl	
Contactpersoon	H. Timmermans	
Telefoon	010-5914637	
E-mail	info@stichtingfloreo.nl	
Brin	Naam	Sector
05AU	Leonardusschool	PO
09AG	Kardinaal Alfrink	PO
09XC	RKBS Hendrik Boogaard Sportlaan / Rode Kruislaan	PO
10PO	De Sterrenwacht	PO
11EM	De Dijk	PO

Juridische structuur en organisatie structuur

De Stichting Floréo is een rechtspersoon die is opgericht in 2001 te Brielle en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24314736. Zij beheert 5 basisscholen waarvan één school (de Hendrik Boogaardschool in Hellevoetsluis) met 2 afzonderlijke locaties.

De Raad van Toezicht (RvT) van Stichting Floréo ziet er op toe dat de directeur bestuurder de stichting op adequate wijze bestuurt. Dit betekent dat geen beleid wordt gevoerd of praktijken plaatsvinden die onwettig zijn, in strijd zijn met de statuten, met de gangbare ethische opvattingen of met het gezond verstand. Het toezicht vindt integraal plaats. De RvT gebruikt een toezichtkader en de code Goed Bestuur van de PO-Raad als leidraad.

Omvang en samenstelling

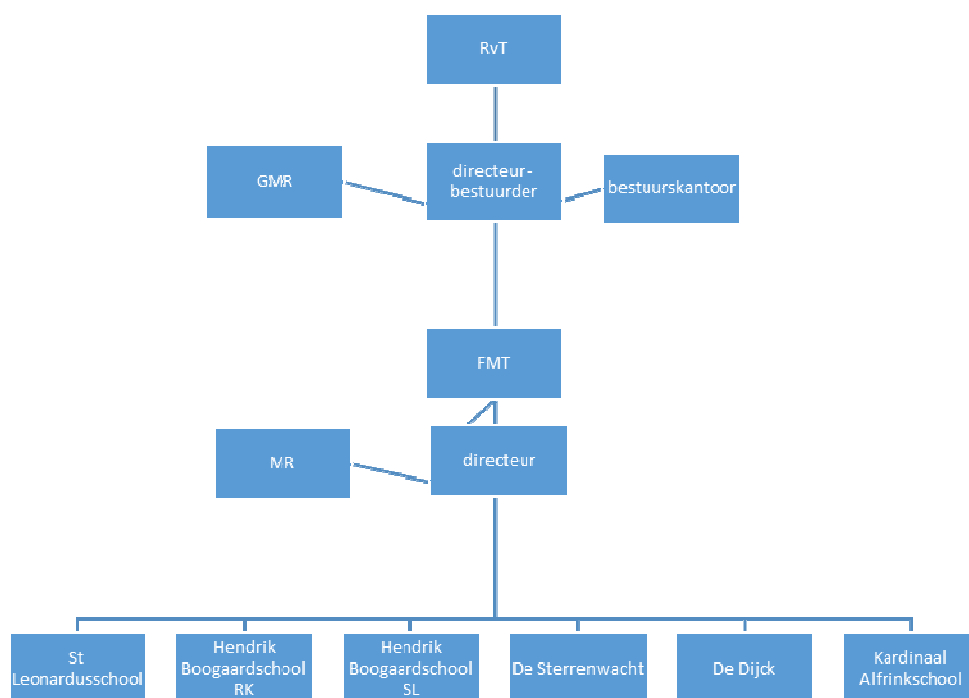
De RvT bestaat uit minimaal vijf en maximaal negen leden. De leden nemen zitting voor een termijn van vier jaar. Zij treden af volgens een door de RvT vastgesteld rooster. Leden zijn herkiesbaar na de eerste termijn van vier jaar. Leden kunnen niet langer dan acht jaar aaneengesloten zitting hebben in de RvT. De samenstelling van de RvT is zodanig dat de leden onafhankelijk en kritisch kunnen opereren ten opzichte van elkaar en de directeur-bestuurder.

In 2015 bestond de Raad van Toezicht uit:

De samenstelling van de Raad van Toezicht over het verslagjaar :

- Dhr. R.H.N. Nauta (Voorzitter) (afgetreden per 1-9-2015)
- Dhr. M.A. van Gorp (Voorzitter per 1-9-2015)
- Dhr. H. van Leeuwen
- Dhr. F.A. Cleintuar
- Mevr. J.C. Harthoorn (afgetreden per 31-12-2015)
- Dhr. A.N.C. Hoekman (overleden op 11-4-2015)
- Dhr. R.F.L. van Leeuwen
- Mevr. C.G.M. de Haas
- Dhr. M. Berns

Het organogram van de organisatie ziet er als volgt uit:

Bestuursverslag

Kernactiviteit

De kernactiviteit van de Stichting is het verzorgen van katholiek primair onderwijs in de gemeenten Brielle, Hellevoetsluis en Maassluis.

VOORWOORD

In 2015 zijn er geen wisselingen geweest in het Floréo Management Team. Daarom is dit belangrijkste orgaan sterker geworden door verdieping en een goede communicatie. De audits die door de directeuren, de bestuursmedewerkster, een lid van de Raad van Toezicht en ondergetekende op al onze scholen zijn afgenomen, hebben aangetoond van grote meerwaarde te zijn voor het beleid op de afzonderlijke scholen en Floréo als geheel. Langdurige afwezigheid in verband met fysieke problemen van de directeur van de Hendrik Boogaard SP, is goed opgevangen, maar niet ongemerkt gebleven.

In augustus heeft de directeur-bestuurder uitgebreid de gang van zaken op de scholen doorgesproken met de nieuwe inspecteur. In november heeft deze inspecteur de Hendrik Boogaard SP een basisarrangement gegeven, waardoor alle scholen nu een basisarrangement hebben. Er zijn wel grote zorgen ontstaan over de tussentijdse opbrengsten op de Sterrenwacht. De directeur heeft maatregelen genomen om de opbrengsten te verbeteren. Ze heeft de inspecteur in 2016 uitgenodigd voor een tussentijdse evaluatie.

Kinderen van de Kardinaal Alfrinkschool en De Dijk hebben een 1e editie van Talkx georganiseerd. Dit evenement, waar kinderen een podium kregen om hun levensverhalen en eigen worstelingen in het leven te presenteren voor een publiek met volwassenen, werd door bijna 300 mensen bezocht. Het zal in 2016 binnen Floréo een vervolg krijgen, waarna het concept losgekoppeld wordt van Floréo. Media aandacht en sponsoring vielen tegen. Stichting Floréo staat door dit evenement wel sterker bij de gemeente Maassluis en in contact met andere besturen, die allen dit evenement bezocht hebben.

De meeste doelstellingen van Talkx zijn gehaald. Wat niet gelukt is, is het binnenhalen van voldoende sponsors. Het is niet te meten wat Talkx betekend heeft voor de kinderen, de leerkrachten en de ouders, het is niet te meten hoeveel het heeft betekend voor de uitstraling van Floréo bij andere besturen, in de gemeentes en in een enkel geval zelfs landelijk. Wat alleen te meten is, is het succes van beide evenementen en de kosten die dit met zich meebracht heeft.

In 2015 is de nieuwe cao van kracht geworden. Alle scholen hebben gekozen voor het overlegmodel, nadat de GMR daar ruimte voor gegeven had. Dit betekende dat de directeuren uitvoerig overlegd hebben met ieder personeelslid over hun inzet en verdeling van uren. Verschillende personeelsleden hebben hun werktijdfactor aangepast. In het kader van de nieuwe cao is er in samenspraak met Pabo Thomas More een traject gestart om leerkrachten, die start-bekwaam zijn, te begeleiden naar het niveau basis-bekwaam.

Daarnaast hebben er enkele wijzigingen plaatsgevonden binnen de Raad van Toezicht (RvT). De voorzitter heeft i.v.m. verhuizing zijn lidmaatschap van de RvT moeten neerleggen. Hij heeft enige jaren, op unieke wijze, het voorzitterschap van de Raad van Toezicht op zich genomen en heeft grote invloed gehad op de bestuursvisie van Floréo. Een lid van de RvT is in april 2015 onverwachts overleden.

H. Timmermans
Directeur-bestuurder

1. Inleiding en achtergrond

Stichting Floréo is een stichting met vijf basisscholen op zes locaties. Het concept "het kind centraal" is de basis. Hoewel de scholen hetzelfde concept hanteren, zijn er verschillen in de mate van invulling van dit concept. Daarom streeft Stichting Floréo naar een overkoepelende identiteit.

De afgelopen jaren heeft Stichting Floréo vele inspirerende sessies gehad, waarin haar scholen samen op zoek zijn gegaan naar een gemeenschappelijke Floréo-identiteit. De centrale vraag blijft "Welk gedrag past bij Stichting Floréo zodat blijvend invulling wordt gegeven aan de waarden van Stichting Floréo?" Samen met de directeuren zijn de waarden opnieuw bediscussieerd en vastgelegd op een nieuwe identiteitsposter.

1.1 Belang van schoolprofilering

Landelijk en lokaal is de onderwijswereld sterk in beweging. Al blijft het geven van goed onderwijs de belangrijkste taak van een school; toch neemt het belang toe om je als school te profileren: wie ben je, wat heb je te bieden en waarin onderscheid jij je van de rest? Dat wordt niet alleen gevraagd door ouders die een school zoeken voor hun kind, maar ook door de overheid. Ook bij het werven van nieuw personeel en om het huidige personeel gemotiveerd te houden, is een goede schoolprofilering van belang. Een duidelijk gezicht van Stichting Floréo zorgt voor een rode profiellijn die niet alleen de verschillende scholen bundelt, maar ook de activiteiten verbindt waarmee de scholen invulling geven aan de Stichting Floréo-identiteit. Zo ontstaat zowel intern als extern een duidelijker beeld van de kracht van Stichting Floréo en haar scholen.

2. Missie en visie van de Stichting Floréo

Stichting Floréo is een schoolbestuur waarbij hoogwaardig onderwijs centraal staat en de ontwikkeling van leerlingen als mens in zijn geheel, voorop staat. Onderwijs, opvoeding en de maatschappij zijn de drie voornaamste factoren die de vorming van een harmonieus mens bepalen. Stichting Floréo wil zich dan ook op alle factoren inzetten door verantwoordelijkheid te nemen voor de individuele ontwikkeling van haar leerlingen en hun rol in de maatschappij. Dit doet Stichting Floréo door aandacht te besteden aan de kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes die nodig zijn voor een stevige basis op het gebied van deze drie essentiële ontwikkelingsfactoren.

2.1 Missie

Stichting Floréo heeft ten doel de bevordering van het onderwijs in de regio Rijnmond e.o. De stichting beoogt onderwijs te geven op katholieke grondslag, doch haar scholen zijn toegankelijk voor alle leerlingen, ongeacht hun levensbeschouwelijke achtergrond.

2.2 Visie

Groeien en ontwikkelen als uniek mens in verbondenheid is de kernwaarde van Stichting Floréo.

2.2.1 Natuurlijk onderwijs als deel van de opvoeding

Onderwijs en opvoeding in de scholen van Stichting Floréo zijn erop gericht de kinderen te laten opgroeien tot harmonische mensen, die zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen voor hun eigen ontwikkeling en voor hun rol in de samenleving. Stichting Floréo gaat ervan uit dat iedere leerling uniek is en sluit aan bij zijn individuele ontwikkelingsmogelijkheden en bij de onderwijsbehoefte die ieder kind van nature heeft. De scholen van Stichting Floréo vinden het belangrijk een veilige omgeving te bieden, waarbinnen leerlingen betekenisvolle relaties kunnen aangaan met elkaar en met de leerkrachten en waarbinnen ze gekend en gewaardeerd worden. Stichting Floréo zoekt afstemming met andere instanties die een pedagogische relatie met de leerlingen hebben.

2.2.2 Partner in de opvoeding van de leerlingen

Stichting Floréo is partner van de ouders en neemt - met erkenning van de verantwoordelijkheid van ouders - medeverantwoordelijkheid voor de opvoeding. De ervaringsdeskundigheid van de ouders en de professionele deskundigheid van de scholen zijn van gelijkwaardig belang. Stichting Floréo beschouwt het als haar opdracht het partnerschap met ouders te realiseren door zowel thuis als op school aandacht voor het onderwijs te stimuleren en een goede opvoeding te inspireren. De scholen nodigen uit tot participatie en betrokkenheid. Stichting Floréo vindt het belangrijk dat de scholen open, transparant en laagdrempelig zijn.

2.2.3 Verbonden met de maatschappij

De scholen van Stichting Floréo staan midden in de maatschappij. Zij hebben aandacht voor de actualiteit en voor belangrijke ontwikkelingen. De scholen zijn erop gericht de leerlingen optimaal toe te rusten met kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes die nodig zijn voor het vervolgonderwijs. De scholen dragen eraan bij dat leerlingen waardevolle burgers voor onze samenleving kunnen zijn, die de waarden delen die de samenleving dragen en de normen naleven die de maatschappij stelt. De scholen van Stichting Floréo bieden daarnaast levensbeschouwelijke oriëntatie en leiden de leerlingen in, in de waarden en tradities van het katholieke geloof.

3. Onderwijs

3.1 Schoolontwikkeling

Binnen alle scholen van Stichting Floréo hebben in 2015 – afhankelijk van de individuele schoolontwikkeling - de volgende onderwijs-thema's centraal gestaan:

- Oplossingsgericht werken
- Handelingsgericht werken
- De 4 V's (vertrouwen geven, vertrouwen krijgen, verbondenheid, veiligheid)
- Pedagogisch Tact

3.2 Onderwijsprestaties (Gecorrigeerde scores Eindtoets Cito)

		2015	2014	2013	2012
05AU	St. Leonardus	532,4	536,4	536,9	530,3
09AG	Kardinaal Alfrink	532,3	534,2	535,7	530,1
09XC	Hendrik Boogaard SpL	533,7	533,3	529,7	532,5
09XC-1	Hendrik Boogaard RkL	534,9	531,7	534,4	532,5
10PO	De Sterrenwacht	526,4	531,9	536,1	537,0
11EM	De Dijk	531,1	533,8	535,7	537,8

De beide Hendrik Boogaardscholen, hebben dit jaar een goede score behaald. Tijdens het inspectiebezoek in november is er een basisarrangement toegekend. De Sterrenwacht krijgt op eigen verzoek ondersteunend bezoek van de inspectie in maart 2016 omdat de tussen-opbrengsten op deze school onder de norm zijn. Bij de andere scholen is er gescoord conform de verwachtingen en is er geen bijstelling van onderwijskundig beleid ingezet.

4. Organisatie

Stichting hanteert een toezichtkader en de code Goed Bestuur van de PO-Raad. Het toezichthoudend bestuursmodel is van toepassing waardoor 95% van de uitvoerende taken gemandateerd is aan de directeur-bestuurder.

De verantwoording van de directies naar de directeur-bestuurder loopt via managementrapportages. Deze managementrapportages vormen de verantwoording van de directeur-bestuurder naar de Raad van Toezicht. Verder wordt de financiële stand van zaken twee keer per jaar toegelicht tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht.

De onderwijskundige ontwikkelingen worden eveneens aan de hand van de managementrapportages toegelicht aan de Raad van Toezicht.

In 2015 is het meerjaren strategisch beleidsplan 2014-2018 met het daaraan gekoppelde stappenplan vastgesteld.

5. Personeel

Onderwijs is mensenwerk. Voor Stichting Floréo zijn de personeelsleden het belangrijkste kapitaal. Stichting Floréo voert een integraal personeelsbeleid dat gericht is op een aantrekkelijk en professioneel werkklimaat, waarin samenwerken en professionaliseren centraal staan.

De scholen hebben het afgelopen jaren gewerkt aan het optimaliseren van een professionele cultuur met ruimte voor individuele ontwikkeling.

In 2015 zijn 3 leerkrachten benoemd in een LB-functie.

Een aantal directeuren heeft de opleiding Presenteren met Impact succesvol doorlopen. Vier directeuren volgen dit jaar de opleiding tot schoolleider.

Behalve dat het streven naar een goed professioneel werkklimaat zal leiden tot gemotiveerd personeel dat zich prettig voelt, zal dit ook leiden tot een zo laag mogelijk werkgerelateerd ziekteverzuim.

Dit jaar is gewerkt aan het terugdringen van het ziekteverzuimpercentage.

Door de casemanager is strikte naleving van de Wet Verbetering Poortwachter gemonitord. Er is door de directeuren veel aandacht besteed aan het voeren van preventieve gesprekken van potentiële "uitvallers".

De directeuren hebben dit jaar een cursusdag gevolgd voor het voeren van frequentverzuim-, verzuim- en preventiegesprekken.

De overeenkomst met de Arbo-unie is gecontinueerd, per 01-10-2015 is er een nieuwe arbo-arts aangesteld. Met deze arts is in 2015 tijdens het Sociaal Medisch Overleg gesproken over het beleid dat Floréo de komende jaren voert rond het ziekteverzuim.

Dit alles heeft geleid tot een afname van het ziekteverzuimpercentage van 10% in 2014 naar 6,1% in 2015.

Beheersing en verdere verlaging van het verzuimpercentage is niet alleen van belang in het kader van goed werkgeverschap maar tevens ter behoud van de onderwijskwaliteit en beheersing van de kosten. Beheersing en verlaging van de verzuimcijfers zijn verder van groot belang met het oog op de geplande overstap naar Eigen Risicodragerschap per 1-1-2017.

In het kader van een mogelijk Eigen Risicodragerschap is door het Vervangingsfonds een 0-meting uitgevoerd. Mede naar aanleiding van deze meting zal Floréo deelnemen aan het door het Vervangingsfonds aangeboden begeleidingstraject, Plan V. De verbetermogelijkheden binnen het bestaande verzuimbeleid zal hierbij onder de loep genomen worden.

Dit jaar is er een analyse uitgevoerd met betrekking tot het personeelsbestand. De resultaten van dit onderzoek zullen worden meegenomen bij het opstellen van het nieuwe verzuim- en leeftijdsfasegericht personeelsbeleid.

In 2015 is voor acht personeelsleden het dienstverband beëindigd.

Voor twee van hen wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, voor één op eigen verzoek, vier met wederzijds goedvinden, één wegens instroom WIA. Er zijn drie nieuwe personeelsleden benoemd. Eén personeelslid is op basis van mobiliteit op een andere school geplaatst.

In 2015 is door stichting Floréo voor alle werknemers een semi-collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering (IPAP) afgesloten bij Loyalis.

Vanuit het bovenschoolse budget is er veel meer geld uitgegeven aan nascholing dan begroot. Dit is uitgegeven aan de volgende cursussen, opleidingen en trainingen.

- De helft van de personeelsleden hadden nog geen training gevolgd in pedagogisch tact. In het beleid was opgenomen dat alle personeelsleden dit zouden gaan volgen. Dit is gerealiseerd in 2015.

- Vier van de zeven directeuren zijn de schoolleiders opleiding gaan volgen. Het diploma is in 2018 verplicht.

- Er zijn trainingen gegeven aan de directeuren voor verzuimbegeleiding om uitval van personeel te voorkomen.

- Een aantal directeuren en personeelsleden hebben de cursus "Presenteren met Impact gevolgd". In 2014 hebben de andere directeuren deze cursus gevolgd.

- Twee directeuren hebben een persoonlijk coachingstraject gevolgd.

- De ambtelijk ondersteuner heeft een opleiding gevolgd om aangesteld te kunnen worden tot Verzuim begeleider.

- Persoonlijke coaching van de directeur-bestuurder.

Het heeft de hoogste prioriteit om iedereen goed geschoold zijn werk te laten doen. Daardoor is deze overschrijding ontstaan. Het ziet er naar uit dat 2015 een uitzondering zal zijn.

6. Vastgesteld beleid

Het Medezeggenschapsstatuut is in 2015 aangepast met een vastgesteld :

- GMR reglement
- Klachtenregeling
- Klokkeluidersregeling
- Beleid misbruik alcohol en drugs
- Reglement RvT

7. Relaties met verbonden partijen

- Pabo Thomas More: er is gebruik gemaakt van wederzijdse expertise op het gebied van ouderbetrokkenheid, passend onderwijs, oplossingsgericht werken, startende leerkrachten en Samen Opleiden.

- Zowel op stichtingsniveau als op het niveau van samenwerkingsverbanden met andere partijen wordt overleg gevoerd m.b.t. de realisatie van passend onderwijs.

- Het samenwerkingsverband Kindkracht (de scholen in Hellevoetsluis en Brielle).

- Het samenwerkingsverband Onderwijs Dat Past (de scholen in Maassluis).

- De directeur-bestuurder heeft in 2015 op alle scholen met teamleden, ouders van leerlingen en leerlingen gesproken over de ontwikkelingen binnen de scholen.

- Bestuurlijk overleg Voorne-Putten in het kader van het Eigen Risicodragerschap en de Wet Werk en Zekerheid.

- Gemeentelijk overleg Hellevoetsluis in het kader van IKC vorming en het nieuw te bouwen IKC.

- Randstad op het gebied van vervangingen.

8. Huisvesting

In 2015 zijn er veel gesprekken geweest in verband met de renovatie van de Hendrik Boogaard SP. Er zijn 3D tekeningen, een Plan van Eisen en wensen rond ruimtebehoeften gemaakt. Er zijn nieuwe scholen bezocht en er is een architect uitgekozen. In de loop van het jaar heeft de gemeente Hellevoetsluis besloten geen renovatie te doen, maar vervangende nieuwbouw. Dit zal dan samen moeten gaan met de nieuwbouw van de samenwerkingschool, die ook aan de Schoolslag gebouwd gaat worden.

De Dijk moet ook na 40 jaar gerenoveerd worden. De gemeenteraad van Maassluis heeft het college opdracht gegeven een warme overdracht te realiseren voor de schoolgebouwen in deze gemeente na de decentralisatie. De renovatie van De Dijk kon echter niet wachten. De verwarming is in zijn geheel vervangen. In 2016 worden de kozijnen vervangen en de buitengevel, waar nodig, gerenoveerd. Het college heeft nog steeds geen uitspraak gedaan over de warme overdracht, waardoor het mogelijk blijft dat het vernieuwen van de verwarming en de kozijnen in zijn geheel voor rekening komt van Floréo. De kosten van het vervangen van de verwarming van De Dijk zijn dan ook als uitgaven voor Floréo opgenomen in het jaarverslag.

Op de Sterrenwacht is in nauw overleg met de buurschool De Brandaris besloten ruimte te bieden voor een gezamenlijk IKC. De deelnemende besturen zijn Primo, de Kinderkoepel en Floréo. De Hendrik Bogaard RK is ook begonnen met gesprekken met de Kinderkoepel en Primo voor het opzetten van een IKC.

9. Jaarverslag Raad van Toezicht

Inleiding

De Raad van Toezicht is in 2015 zes keer plenair in een reguliere vergadering bijeen geweest. Daarnaast is de Raad twee keer voor een extra bijeenkomst bij elkaar gekomen.

Samenstelling en aandachtsgebieden

De heer M. Berns financiën (vanaf december)
De heer F. Cleintuar GMR / MR
De heer R. Nauta (voorzitter tot september)
De heer M. van Gorp PR, communicatie (en voorzitter vanaf september)
Mevrouw C. de Haas communicatie, personeel en organisatie
Mevrouw J. Harthoorn huisvestingszaken (inmiddels vertrokken)
De heer A. Hoekman bestuurlijke zaken, management, personeel en organisatie (inmiddels overleden)
De heer H. van Leeuwen secretaris - vicevoorzitter
De heer R. van Leeuwen beleid, organisatie en veranderingen in het onderwijs
De heer H. Timmermans directeur bestuurder

De heer Nauta heeft zich in verband met zijn verhuizing in de zomer moeten terug trekken uit de Raad van Toezicht. In september nam de heer van Gorp de voorzittershamer over. Mevrouw Harthoorn rondde haar eerste termijn in oktober af en heeft zich per 1 januari 2016 teruggetrokken. In april 2016 zal ook de heer Cleintuar terugtreden. Statutair is een herbenoeming niet mogelijk. De Raad heeft per 1 december de heer M. Berns benoemd tot nieuw lid van de Raad van Toezicht. Eind 2015 zijn gesprekken gestart met kandidaat Leden van de Raad van Toezicht. Het is het streven van de Raad vroeg in het voorjaar van 2016 tot een ledental te komen van zeven.

Rooster van aftreden

Benaming als lid van de Raad geschiedt voor de duur van 4 jaren, met de mogelijkheid tot een aansluitende tweede termijn.

De heer Berns 01-12-2020 herbenoembaar
De heer Cleintuar 01-04-2016 niet herbenoembaar
De heer Van Gorp 01-08-2017 herbenoembaar
Mevrouw De Haas 01-08-2017 herbenoembaar
De heer H. van Leeuwen 01-09-2018 niet herbenoembaar
De heer R. van Leeuwen 01-10-2019 niet herbenoembaar

Naast jaarlijks terugkerende onderwerpen zoals de jaarrekening zijn de volgende onderwerpen door de Raad in 2015 besproken/vastgesteld:

2 april

. meer jaren strategisch beleidsplan 2014-2018
. procedure vaststellen beleidsplan

18 mei

. medezeggenschapsstatuut

22 september

. klokkenluidersregeling

1 december

. reglement RvT

De RvT heeft voor de controle van het jaarverslag van zowel 2014, alsmede 2015, accountantskantoor KPMG de opdracht gegeven om het jaarverslag te controleren. De accountant controleert mede op een rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de scholen. Hierbij hebben de accountant en de RvT geen onrechtmatigheden geconstateerd.

De RvT heeft in 2015 het jaarverslag over 2014 goedgekeurd en een afsluitende bespreking gevoerd met de Directeur-bestuurder van Floréo en een vertegenwoordiging van accountantskantoor KPMG. Voor het jaarverslag 2015 heeft inmiddels eenzelfde gesprek plaats gevonden. In zowel 2014 als 2015 heeft de accountant een goedkeurende verklaring afgegeven.

De meerjarenbegroting 2016-2019 is eveneens van goedkeuring voorzien.

Wisseling van de wacht

Over drie jaar zal de directeur-bestuurder i.v.m. pensionering ontslag nemen. In december 2015 is daarom een eerste oriënterende bijeenkomst geweest, waarbij opvolging van de directeur-bestuurder en de vraag 'hoe verder' centraal stond. Dit thema wordt in 2016 globaal uitgewerkt, waarbij de vraag waarop en hoe de stichting in de toekomst geleid moet gaan worden, beantwoord zal gaan worden.

Tenslotte

Ook de nieuwe voorzitter van de Raad heeft stelselmatig overleg gevoerd met de bestuurder. Dit ter voorbereiding en uitwisseling van lopende thema's, ontwikkelingen, gebeurtenissen en de agenda's van de vergaderingen van de Raad.

Brielle, 20 februari 2016

M. van Gorp voorzitter Raad van Toezicht Floréo

10. Toekomst

De toekomst van Floréo ziet er goed uit. De onderwijsvisie wordt steeds meer "geleefd", financieel zijn we gezond en de terugloop van het aantal leerlingen is procentueel minder dan bij andere schoolbesturen. We zitten nu eenmaal in een krimpgebied.

Het wil niet zeggen dat er geen bedreigingen zijn. De grootste bedreiging op dit moment is de Wet Werk en Zekerheid. Er moet voorzichtig omgegaan worden met vervangers bij verzuim en inzet van tijdelijke krachten. De directeuren en Pro management handelen alert. Met de andere schoolbesturen op Voorne Putten is er een maandelijks overleg om vanaf 2017 samen te werken om de bedreigingen van de WWZ te minimaliseren. Dit overleg wordt ook gebruikt om het Eigen Risico Dragerschap vanaf 1 januari 2017 gezamenlijk te gaan dragen. Alle betreffende besturen zeggen hun contract met het Vervangingsfonds per die datum op.

Om goed in beeld te krijgen hoe Floréo er precies voor staat, hebben directie van Promanagement en de directeur-bestuurder gezamenlijk in beeld gebracht waar er financiële risico's liggen in de komende jaren. Het weerstandsvermogen is op peil. Daarnaast wordt er in 2016 een nieuwe sterkte/zwakte-analyse opgesteld.

In 2015 is een meerjaren strategisch beleidsplan vastgesteld, dat nauwkeurig gevolgd wordt tijdens de managementteam vergaderingen. De directeuren hebben samen met een extern bureau de kwaliteitscyclus sterk verbeterd, zodat die cyclus nu inspectie-proof is.

11. Beknopte toelichting namens de scholen

St. Leonardusschool

GEMIDDELD AANTAL FTE 2015: 20,33 fte.

PERSONEEL NIEUW : --

PERSONEEL VERTROKKEN: een personeelslid met pensioen per 1-05-2015

NASCHOLING: Ped. tact, Rots en water (individuele leerkrachten en 1 teambijeenkomst), BHV, leerlijnen voor de onderbouw, workshop spraaktaal ontwikkeling
Individuele lk.

STUDIEDAGEN: Sil dagen, visievergaderingen, ped. tact, HGW

INVESTERINGEN: ICT: I pads, computers

Leermiddelen: ontwikkelingsmateriaal kleuters

Licenties voor: -Bas gaat digitaal voor kleuter
-Groove me, Engelse methode voor onder- en middenbouw.
-Digitale methode verkeer: Let's go voor midden –en
bovenbouw.

ONTWIKKELINGEN MBT BESTUURSVISIE : Visievergaderingen met de volgende onderwerpen:

- Ouderbetrokkenheid
- Verwachtingsgesprekken
- Kindgesprekken
- Ped. tact
- Meer ruimte voor creativiteit en expressie d.m.v. van inzet hoekenwerk.
- Experimenteren met groepsdoorbroken werken. Verschillende organisatie vormen zijn uit geprobeerd.

Kardinaal Alfrinkschool

GEMIDDELD AANTAL FTE 2015 : 9 fte

PERSONEEL NIEUW: 1 personeelslid

PERSONEEL VERTROKKEN : 2 personeelsleden

NASCHOLING :

- Seminar 'Bewegend leren'
- Workshop 2-taligheid
- Cursus Bosos
- Lezing 'Dagbesteding' Trivium Lindenhof
- Auris workshops materialen markt
- Training WMKPO
- 4-daagse studiereis 'Oplossingsgericht werken'
- AVS congres
- EHBO cursus

STUDIEDAGEN :3 studiedagen 'Werken aan een professionele schoolcultuur'

INVESTERINGEN : Aanschaf 20 nieuwe computers

Nieuw leerlingvolgsysteem 'Bosos' kleuters

Ouderportaal Parnassys

Aanschaf 'Take it easy' gr 1 t/m 8

ONTWIKKELINGEN MBT BESTUURSVISIE :

In 2015 is bekeken of wij met Snappet willen gaan werken. Het team heeft hiervoor een school bezocht die met Snappet werkt en zij hebben een informatiebijeenkomst bijgewoond over Snappet. De school wil graag maatwerk voor elk kind bieden. Door het werken met Snappet is onderwijs op maat een stapje dichterbij. Er is daarom besloten om vanaf januari met Snappet starten.

Vanwege eventuele flexibele vakanties en de nieuwe cao, is onderzocht of het 5-gelijke-dagen-model een optie zou zijn voor de KAS. Ouders hebben een presentatie hierover gekregen en konden hierna hun op- of aanmerkingen kwijt bij de MR. Naar aanleiding van deze opmerkingen is besloten om komend schooljaar alleen nog de vrijdag gelijk te maken met de maandag, dinsdag en donderdag. In schooljaar wordt onderzocht of de woensdag ook gelijk getrokken kan worden.

Het portfolio is doorontwikkeld. Er zijn een aantal verbeteringen doorgevoerd, zodat het gemakkelijker is bij te houden voor het kind.

Er zijn enquêtes over ouderbetrokkenheid afgenomen bij ouders, leerlingen en leerkrachten. Over dit onderwerp is een ouderavond georganiseerd. Op deze avond heeft een gast spreker meer verteld over het belang van ouderbetrokkenheid.

Hendrik Boogaard Sportlaan

GEMIDDELD AANTAL FTE 2015 : 16,6591
PERSONEEL NIEUW : Geen nieuw personeel
PERSONEEL VERTROKKEN : Geen vertrokken personeel
NASCHOLING: Human Dynamics, teamcoaching, schoolleidersopleiding
STUDIEDAGEN : Human Dynamics
INVESTERINGEN : nieuwe methode aardrijkskunde, uitbreiding methode Engels, nieuwe rekenmethode
ONTWIKKELINGEN MBT BESTUURSVISIE :
Vanaf 2015 worden vrijwel alle gesprekken gevoerd met het kind erbij.

Hendrik Boogaardschool Rode Kruislaan

GEMIDDELD AANTAL FTE 2015: 18
PERSONEEL NIEUW : 1 personeelslid
PERSONEEL VERTROKKEN : 1 personeelslid
NASCHOLING: :
Vierkeervijzer, SIL onderwerp naar keuze, meer- en hoogbegaafdheid
BHV, mindfulness, bouwcoördinator, start en verdieping Snappet
STUDIEDAGEN: VKW verkeersproject gemaakt, visie/ missie: koppeling gemaakt naar 'Zo doen wij dit op de HBS' en aanschaf nieuwe methodes, Disc-communicatie.
INVESTERINGEN : 3 digiborden bij de kleuters, Snappet groepen 5-6-7 en vanaf augustus 4 t/m 8 (groep 8 10 inch), rekenmethode gr 3, Kwink, Trefwoord, netwerk uitgebreid.
ONTWIKKELINGEN MBT BESTUURSVISIE :
-meervoudige intelligentie: Vier Keer Wijzer uitgebreid met verkeer. De uitvoering zal in 2016 plaatsvinden.
-verwachtingsgesprekken, leerling gesprekken met kind en ouders aangescherpt
-cao gesprekken mbt de veranderingen.
-bij de Denktank sluiten ook leerlingen aan.
-in de school zie je steeds meer pedagogisch handelen; het kind centraal
-ontwikkeling IKC
-verdere ontwikkeling JOGG – buiten scholengroep ook aansluiting bij stuurgroep.

Vanaf augustus vinden er gesprekken plaats over een meer één doorgaande lijn door de school.
Er zijn werkgroepen gevormd die zich inzetten voor een bepaald onderwerp zoals een werkgroep Snappet, VKW, schrijven, Engels. De werkgroepen hebben doelen vastgesteld voor het komende jaar. Tijdens vergaderingen kunnen zij met het team zaken bespreken. In februari 2016 is er een evaluatiemoment.

De Sterrenwacht

GEMIDDELD AANTAL FTE 2015 : Onderwijspersoneel 8,0
Onderwijs ondersteunend personeel: 1, 9
PERSONEEL NIEUW : 1 personeelslid (overgenomen van de Dijck)
2 personeelsleden (1 x onderwijsassistent extra in verband met groei leerlingen aantal, wvf 5,0 tijdelijk tot 30 juni) 1 x Onderwijsassistent extra in verband met groei leerlingen aantal 0, 3675 tijdelijk tot 30 juni)
PERSONEEL VERTROKKEN : N.v.t
NASCHOLING: Begeleiding startende leerkrachten, Pabo (1x) , Master Sen Gedrag (1x), Gymbevoegdheid (1 x), Verrijking in onderwijs aan het jonge kind (2x)
NCLS: (1x), Kindkracht als Leekracht (1x), Magistrum Vakbekwaam: (1x)
STUDIEDAGEN : Kernkwaliteiten, Snappet, HGw (handelingsgericht werken)
INVESTERINGEN : leerlijnen en Snappet voor doorgaande lijn
Nieuw digibord, Winsys
ONTWIKKELINGEN MBT BESTUURSVISIE :
-Sinds schooljaar 2015-2016 maken portfolio verwachtingsgesprekken deel uit van de gesprekkencyclus rondom het portfolio. Daarnaast wordt het huidige portfolio vernieuwd met nieuwe leerlijnen, gezien we volgens leerlijnen voor de basisvakken werken.
-Ouderbetrokkenheid: Ouder café nieuw leven in geblazen. 8 keer per jaar wordt er een groot ouder café georganiseerd met directie.
-Resultaten: Hard op weg om de resultaten te verbeteren. Op methode gebonden toetsen lijkt een eerste stijging te zien. Binnen de school wordt er gekeken naar hoe we op een makkelijkere wijze de kerndoelen kunnen behalen met ons middagprogramma en het groepsgedrag werken.

De Dijk

GEMIDDELD AANTAL FTE 2015 : 20,1649 (begroot: 21,2984)

PERSONEEL NIEUW : 2 personeelsleden (uitbreiding Wtf)

PERSONEEL VERTROKKEN : 3 personeelsleden

NASCHOLING :

- *Pedagogisch Tact (bij- nascholing gehele team)
- *scholing certificering VVE 4 groepsleerkrachten 1-2
- *scholing EHBO (12 leerkrachten)
- *scholing BHV (8 leerkrachten)
- *start of voortzetting coaching klassenmanagement of gesprekstechnieken (4 leerkrachten)
- *scholing bewegingsonderwijs/Thomas More Hogeschool (2 leerkrachten)
- *scholing Opleider in de School/Thomas More Hogeschool (1 leerkracht)

STUDIEDAGEN: Pedagogisch Tact

INVESTERINGEN :

- *inrichting aula/overloop (kasten, stoelen, tafels, bureaustoelen)
- *renovatie toiletten
- *renovatie gangen
- *renovatie kantoren directie/ib'er
- *nieuwe methodes begrijpend lezen, rekenen en Engels
- *aanschaf/implementatie vijftien touchscreens
- *vervanging desktops door aanschaf/implementatie (36 + 18) 54 laptops en 15 iPads
- *migratie WinSys
- *aanleg draadloos netwerk
- *aanschaf nieuwe "telefooncentrale"

ONTWIKKELINGEN M.B.T. BESTUURSVISIE ;

- *open dag
- *start leerlingenraad
- *verwachtingsgesprekken mét leerlingen (groepen 2 tot en met 8)
- *implementatie portfolio
- *portfoliogesprekken mét leerlingen

Financieel

Kerncijfers Financieel	2015	2014	2013	2012	2011
Baten					
Rijksbijdragen	7.363.647	7.259.565	7.598.610	7.322.108	7.280.639
Overige overheidsbijdragen	0	26.412	48.355	16.215	21.980
Overige baten	204.299	276.269	339.813	242.419	355.348
Totaal baten	7.567.946	7.562.246	7.986.778	7.580.742	7.657.967
Lasten					
Personele lasten	6.169.257	6.238.262	6.204.516	6.217.582	6.552.288
Afschrijvingen	224.062	230.819	223.040	219.040	214.248
Huisvestingslasten	559.028	553.434	493.736	497.312	468.501
Overige instellingslasten	326.754	325.644	268.667	293.298	314.529
Leermiddelen (PO)	327.735	332.235	293.461	236.155	251.861
Totaal lasten	7.606.836	7.680.394	7.483.420	7.463.387	7.801.427
Saldo baten en lasten	-38.890	-118.148	503.358	117.355	-143.460
Financiële baten en lasten	12.480	18.359	17.813	33.888	32.981
Resultaat	-26.410	-99.789	521.171	151.243	-110.479

Eigen vermogen	2.650.354	2.676.764	2.776.553	2.255.382	2.104.139
Voorzieningen	296.610	257.039	191.168	201.677	246.083
Solvabiliteitsratio	71,40%	72,61%	68,03%	60,50%	62,22%
Liquiditeit	3,29	3,29	2,56	1,94	1,95
Kapitalisatiefactor	47,1%	46,5%	48,5%	45,8%	40,5%
Weerstandsvermogen	2.650.354	2.676.764	2.776.553	2.255.382	2.104.139
Weerstandsvermogen/totale baten	35,0%	35,3%	34,7%	29,6%	27,4%

Personeel in dienst	2015	2014
Totaal fte	97	101
Totaal personen	140	144
Totaal man	14	13
Totaal vrouw	126	131

Leerlingen		2015	2014	2013	2012	2011
Brinnummer	per 1 oktober					
05AU	St. Leonardus	357	364	373	376	378
09AG	Kardinaal Alfrink	137	139	149	173	203
09XC	Hendrik Boogaard Sportlaan	287	288	277	272	263
09XC-1	Hendrik Boogaard R K	303	327	348	353	357
10PO	De Sterrenwacht	144	129	126	131	112
11EM	De Dijk	333	338	362	361	380
Totaal		1.561	1.585	1.635	1.666	1.693

De grootste terugloop van het leerlingaantal is te zien op de Hendrik Boogaardschool, locatie Rode Kruislaan, als gevolg van demografische ontwikkelingen in de betreffende wijk.

De lange termijnprognoses geven aan dat het leerlingaantal de komende jaren verder zal afnemen als gevolg van een afnemend aantal leerlingen in de basisschool leeftijd in ons voedingsgebied.

Financiële analyse

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balans

Op korte termijn beschikbaar	31-12-2015	31-12-2014
Liquide middelen	1.950.627	1.866.181
Vorderingen	566.282	613.442
Kortlopende schulden	<u>-764.799</u>	<u>-752.772</u>
Werkkapitaal	1.752.110	1.726.851
Vastgelegd op lange termijn		
Materiële vaste activa	<u>1.194.854</u>	<u>1.206.952</u>
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	2.946.964	2.933.803
Deze financiering vond plaats met		
Eigen vermogen	2.650.354	2.676.764
Voorzieningen	<u>296.610</u>	<u>257.039</u>
	2.946.964	2.933.803
Balans		
Activa	31-12-2015	31-12-2014
Materiële vaste activa	1.194.854	1.206.952
Vorderingen	566.282	613.442
Liquide middelen	<u>1.950.627</u>	<u>1.866.181</u>
Werkkapitaal	3.711.763	3.686.575
Passiva		
Eigen vermogen	2.650.354	2.676.764
Voorzieningen	296.610	257.039
Kortlopende schulden	<u>764.799</u>	<u>752.772</u>
	3.711.763	3.686.575

Toelichting balans

Materiële vaste activa

De waarde van de materiële vaste activa is in het boekjaar 2015 afgenomen. De afname doet zich voor op alle onderdelen waar de activa uit is opgebouwd. De waarde van de ICT materialen is nauwelijks gewijzigd. Dit komt, doordat er in 2015 relatief fors is geïnvesteerd in de aanleg van Wifi-systemen. In sommige gevallen is het noodzakelijk geweest om nieuwe hardware aan te schaffen. De komende jaren zal worden geïnventariseerd in hoeverre er investeringen benodigd zijn in de Inventaris, met name het schoolmeubilair.

Vorderingen

De vorderingen zijn nauwelijks gewijzigd t.o.v. voorgaand boekjaar. Het project 'Snappet' is in 2015 op meerdere scholen ingevoerd. Voor het gebruik van tablets is een borgsom betaald. Deze borgsom zal terug worden ontvangen zodra het project afloopt en de tablets weer moeten worden ingeleverd. Daarentegen is de vordering op het ministerie lager dan vorig jaar. In het voorgaand boekjaar is de bekostiging op een laat tijdstip omhoog bijgesteld, hierdoor viel de vordering vorig jaar hoger uit.

Liquide middelen

Zie het kasstroomoverzicht op pagina 24.

Voorzieningen

De onderhoudsvoorziening is, ondanks een forse onderhoudsinvestering in 2015, toegenomen. Dit is ook nodig om te kunnen voorzien in het onderhoud wat de komende jaren benodigd is. Momenteel geniet vooral De Dijk prioriteit wat betreft onderhoud aan het schoolgebouw. In 2016 zal de MOP opnieuw worden bijgesteld.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden komen grotendeels overeen met vorig jaar.

Treasury

De Stichting heeft conform het treasury statuut en de daarin vermelde regeling belenen en beleggen, de overtollige liquide middelen belegt in deposito rekeningen. De deposito's hebben een kortlopend karakter. De financiële risico's zijn hierdoor beperkt.

Financiële analyse exploitatieresultaat

Baten	Begroting			2015	2014	Verschil
	2015	2015	Verschil			
Rijksbijdragen	7.363.647	7.072.292	291.355	7.363.647	7.259.565	104.082
Overige overheidsbijdragen	-	52.291	-52.291	-	26.412	-26.412
Overige baten	204.299	71.700	132.599	204.299	276.269	-71.970
Totaal baten	7.567.946	7.196.283	371.663	7.567.946	7.562.246	5.700
Lasten						
Personele lasten	6.169.257	5.938.786	230.471	6.169.257	6.238.262	-69.005
Afschrijvingen	224.062	229.083	-5.021	224.062	230.819	-6.757
Huisvestingslasten	559.028	551.990	7.038	559.028	553.434	5.594
Overige instellingslasten	326.754	206.198	120.556	326.754	325.644	1.110
Leermiddelen (PO)	327.735	273.467	54.268	327.735	332.235	-4.500
Totaal lasten	7.606.836	7.199.524	407.312	7.606.836	7.680.394	-73.558
Saldo baten en lasten	-38.890	-3.241	-35.649	-38.890	-118.148	79.258
Financiële baten en lasten						
Saldo fin. baten en lasten	12.480	20.000	-7.520	12.480	18.359	-5.879
Exploitatieresultaat	-26.410	16.759	-43.169	-26.410	-99.789	73.379

Toelichting werkelijk vs begroting

Rijksbijdragen

Het Ministerie van Onderwijs heeft in de loop van 2015 de bekostiging omhoog bijgesteld. De ophoging van de bekostiging komt voort uit de afspraken die zijn gemaakt in de nieuwe cao voor het onderwijs. Om deze afspraken te kunnen bekostigen is de bekostiging omhoog bijgesteld. Tegenover deze additionele inkomsten staan ook personele lasten.

In het Nationaal Onderwijs Akkoord (NOA) is in 2014 afgesproken, dat er meer financiële middelen vrijkomen voor personeel en arbeidsmarktbeleid. Dit heeft geleid tot een toename van deze subsidie. Voor de personele subsidie is een bedrag van € 50.000 meer ontvangen dan begroot. Voor personeel en arbeidsmarktbeleid bedraagt dit circa € 140.000 en voor de materiële instandhouding € 40.000.

Overige overheidsbijdragen

Het financiële proces omtrent gemeentelijke subsidies is gewijzigd in 2015. Voorheen ontving het schoolbestuur de subsidie en kon vervolgens het bedrag uitgeven aan activiteiten conform de subsidievoorwaarden. Vanaf 2015 betaald de gemeente rechtstreeks aan instanties die de activiteiten leveren aan de scholen. Hierdoor vallen de inkomsten 'weg', maar hoeft de school ook niet meer te betalen voor deze activiteiten.

Overige baten

De overige baten vallen hoger uit dan begroot. Dit komt doordat de inkomsten vanuit het schoolfonds vooraf niet worden begroot. Dit geldt ook voor de lasten die ontstaan vanuit het schoolfonds. Vanuit het schoolfonds worden schoolkampen, schoolreisjes en allerlei andere festiviteiten georganiseerd. De overige baten zijn conform de begroting ontvangen.

Personele lasten

De personele lasten vertonen een toename t.o.v. de begroting. Dit komt doordat er in 2015 een loonstijging heeft plaatsgevonden en er heeft een éénmalige betaling van € 500 (bruto) per FTE plaatsgevonden. Tevens zijn de nascholingskosten hoger, dan begroot. In het bestuursverslag is aangegeven waar dit nascholingsbudget aan is besteedt.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn nauwelijks hoger dan begroot. De huisvestingssituatie is vergelijkbaar met voorgaande jaren en vertoont daarom geen significante toe- of afname.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten vertonen een afwijking t.o.v. de begroting 2015, maar zijn wel vergelijkbaar met de kosten die in 2014 zijn gemaakt. De afwijking t.o.v. de begroting komt doordat de lasten inzake het schoolfonds niet zijn begroot. Onder de 'overige baten' is hier reeds een opmerking over gemaakt.

Leermiddelen (PO)

De kosten voor leermiddelen zijn hoger dan begroot. In 2015 is een start gemaakt om de diverse licentiekosten in kaart te brengen. In het onderwijs wordt steeds meer gebruik gemaakt van digitale lesmogelijkheden. Omdat dit vaak een kostbare aangelegenheid is houdt de stichting vanaf 2015 exact bij wat zij uitgeeft aan licentiegelden.

Financiële kengetallen

De kengetallen zijn als volgt :

	2015	2014	Norm
Solvabiliteit 1	71,40%	72,61%	30,00%
Solvabiliteit 2	79,40%	79,58%	50,00%
Liquiditeit	3,29	3,29	0,5 - 1,5
Kapitalisatiefactor	47,1%	46,5%	tussen 35%-60%
Weerstandsvermogen	35,0%	35,3%	15%
Rentabiliteit	-0,35%	-1,32%	

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate een organisatie op langere termijn in staat moet worden geacht haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

Solvabiliteit 1

Indien het eigen vermogen wordt uitgedrukt in een verhouding tot het totale vermogen geldt dat de norm 30 % (of meer) is.

De solvabiliteit van het eigen vermogen neemt toe, door een toename van het Eigen Vermogen.

Solvabiliteit 2

Indien het Eigen vermogen inclusief voorzieningen wordt gesteld tegenover het totale vermogen, geldt dat de norm 50% (of hoger) is.

Liquiditeit

De liquiditeit van een organisatie wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer, waarbij de vlottende activa worden gedeeld door de kortlopende schulden.

Dit cijfer geeft aan in welke mate op korte termijn aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan zonder dat de continuïteit van de organisatie in gevaar wordt gebracht.

In het algemeen wordt een norm van 1,5 voldoende geacht. Er zijn echter overige factoren waarmede rekening dient te worden gehouden.

Voorbeelden zijn de winstgevendheid, de aard van de bedrijfsactiviteiten, de kwaliteit van de vlottende activa en de looptijd ten opzichte van de looptijd van de kortlopende schulden.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor wordt berekend door het totale vermogen minus de boekwaarde van de gebouwen en terreinen te delen door de totale baten (inclusief financiële baten). Als signaleringsgrens wordt hierbij een bovengrens van 60% gegeven voor kleine schoolbesturen en een bovengrens van 35% voor grote schoolbesturen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen en de totale baten inclusief de financiële baten. Die optimale verhouding ligt tussen de 10 en 40%. De interne norm die gehanteerd wordt is 15%.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan de verhouding tussen het resultaat van de stichting en de totale baten.

Dhr. M. van Gurp, Brielle

Brielle, 20 februari 2016

Continuïteitsparagraaf

De ontwikkelingen in de toekomst zijn financieel verwerkt in de begroting 2016 t/m 2018. Deze gegevens zijn verwerkt in de continuïteitsparagraaf van het jaarverslag.

Leerlingaantallen		Prognose		Prognose		Prognose	
		1-10-15	1-10-16	1-10-17	1-10-2018		
05AU	St. Leonardusschool	357	357	357	357		357
09AG	Kardinaal Alfrink	137	127	127	127		127
09XC	RHBS Sportlaan	287	266	266	266		266
09XC-1	RHBS Rode Kruislaan	303	303	298	298		298
10PO	De Sterrenwacht	144	140	150	150		150
11EM	De Dijk	333	333	333	333		333
Totalen		1561	1526	1531	1531		1531
Toename + / afname -			-35	5	0		0

De grootste terugloop van het leerlingaantal is te zien op de Hendrik Boogaardschool, locatie Rode Kruislaan, als gevolg van demografische ontwikkelingen in de betreffende wijk. De lange termijnprognoses geven aan dat het leerlingaantal de komende jaren verder zal afnemen als gevolg van een afnemend aantal leerlingen in de basisschool leeftijd in ons voedingsgebied.

Personeel		Prognose		Prognose		Prognose	
		1-10-15	1-10-16	1-10-17	1-10-2018		
Directie		7	7	7	7		7
Onderwijs Personeel		82	75	75	74		74
Onderwijs Ondersteunend Personeel		8	8	8	8		8
		97	90	90	89		89

Het aantal FTE zal de komende jaren afnemen, om de personele kosten binnen de beschikbare lumpsum bekostiging op te kunnen vangen. In deze prognose is rekening gehouden met de subsidie bedragen die beschikbaar zijn ten tijde van het opstellen van de begroting. Mocht de bekostiging hoger uitvallen dan begroot, dan kan het aantal FTE in werkelijkheid hoger komen te liggen.

Balans	2015		2016		2017		2018	
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	
Activa								
Materiële vaste activa	1.194.854	1.161.079	1.129.987	1.087.645				
Financiële vaste activa								
Vlottende activa	566.282	566.282	566.282	566.282				
Liquide middelen	1.950.627	2.001.992	2.059.060	2.128.575				
	3.711.763	3.729.353	3.755.329	3.782.502				
Passiva								
Eigen vermogen	2.650.354	2.662.244	2.682.520	2.703.993				
Voorzieningen	296.610	302.310	308.010	313.710				
Kortlopende schulden	764.799	764.799	764.799	764.799				
	3.711.763	3.729.353	3.755.329	3.782.502				

De balans is gemuteerd a.d.h.v. het kasstroomoverzicht wat is opgenomen. De waarde van de materiële vaste activa wijzigt door de toekomstige investeringen en de afschrijvingen met elkaar te verrekenen. De investeringen zijn opgenomen vanuit het Meerjaren Investerings Plan (MIP). De afschrijvingslast is bepaald o.b.v. de huidige afschrijvingslast en daarbij opgeteld de afschrijvingslast over de toekomstige investeringen. Bij de vlottende activa en de kortlopende schulden worden geen significante wijzigingen verwacht. Om deze reden is er op deze posten geen mutatie verwerkt. De liquide middelen zijn gemuteerd o.b.v. het kasstroomoverzicht. Het resultaat wat is begroot betreft de mutatie in het eigen vermogen. De voorzieningen wijzigen a.d.h.v. de dotatie aan -, of de onttrekking uit de onderhouds voorziening.

Exploitatie	2015		2016		2017		2018	
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	
Baten								
Rijksbijdragen	7.363.647	7.319.933	7.160.105	7.085.877				
Overige overheidsbijdragen	-	-	-	-				
Overige baten	204.299	82.625	82.700	82.700				
	7.567.946	7.402.558	7.242.805	7.168.577				
Lasten								
Personele lasten	6.169.257	6.077.401	5.916.637	5.849.962				
Afschrijvingen	224.062	238.275	236.092	227.342				
Huisvestingslasten	559.028	538.600	538.600	538.600				
Overige instellingslasten	326.754	247.592	242.400	242.400				
Leermiddelen (PO)	327.735	301.800	301.800	301.800				
	7.606.836	7.403.668	7.235.529	7.160.104				
Saldo baten en lasten	-38.890	-1.110	7.276	8.473				
Financiële baten en lasten	12.480	13.000	13.000	13.000				
Resultaat	-26.410	11.890	20.276	21.473				

De komende jaren is een positief resultaat begroot. De rijksbijdragen nemen af door het afnemend leerlingaantal. De afname aan inkomsten wordt grotendeels opgevangen door minder salariskosten te maken. Het aantal FTE neemt hierdoor af.

Kasstroom

<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>	2015	2016	2017	2018
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-26.410	11.890	20.276	21.473
Afschrijvingen	224.062	238.275	236.092	227.342
<u>Mutaties werkkapitaal</u>				
- Vorderingen	47.160	-	-	-
- Kortlopende schulden	12.027	-	-	-
	59.187	-	-	-
Mutaties voorzieningen	39.571	5.700	5.700	5.700
	39.571	5.700	5.700	5.700
	296.410	255.865	262.068	254.515
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>				
Materiële vaste activa	-162.314	-204.500	-205.000	-185.000
Financiële vaste activa	-	-	-	-
	-162.314	-204.500	-205.000	-185.000
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>				
Mutatie overige langlopende schulden	-	-	-	-
	-	-	-	-
<u>Mutatie liquide middelen</u>	134.096	51.365	57.068	69.515

Kengetallen	Norm	2015	2016	2017	2018
		Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting
Kapitalisatiefactor	35% - 60%	47,1%	48,4%	49,8%	50,7%
Percentage totale baten (totaal kapitaal -/- boekwaarde gebouwen/terreinen en andere bedrijfsmiddelen/ totale baten+ rentebaten)					
Transactiefunctie		10,1%	10,3%	10,5%	10,6%
Middelen voor het betalen van kortlopende schulden (liquiditeit)					
Financieringsfunctie		23,8%	25,1%	26,4%	27,6%
Middelen voor het financieren van vaste activa					
Bufferfunctie	5,00%	13,1%	13,0%	12,8%	12,4%
Middelen ter dekking van risico					
Solvabiliteit	30,00%	71,40%	71,39%	71,43%	71,49%
Eigen vermogen/totaal vermogen					
Liquiditeit	0,5 - 1,5	3,29	3,36	3,43	3,52
Viottende activa/kortlopende schulden					
Rentabiliteit	0%-5%	-0,35%	0,16%	0,28%	0,30%
Exploitatieresultaat/baten					

Risicoparagraaf

Onderstaand een overzicht van de risico's verdeeld over de verschillende beleidsterreinen die zijn aangemerkt als onvoldoende afgedekt en de komende jaren de nodige aandacht krijgen.

Bestuur en organisatie

Passend Onderwijs

De effecten van de invoer van Passend Onderwijs zijn zichtbaar vanaf 1 augustus 2014 en lopen door in de komende jaren. Passend onderwijs heeft tot op heden tot gevolg dat steeds meer personeel afhaakt of niet voldoende kwaliteit kan leveren in het les geven.

Beheersmaatregel

Op alle scholen wordt bij het scholingsaanbod ingespeeld op de effecten van Passend Onderwijs. Op deze wijze probeert men de kwaliteit van het onderwijs omhoog te krijgen. Verder hebben de scholing onderling overleg hoe de stichting dient om te gaan met Passend Onderwijs. Ook binnen het samenwerkingsverband wordt hier aandacht aan geschonken.

Onderwijskwaliteit

Basisscholen krijgen inspectie van het Ministerie van OC&W en worden beoordeeld o.b.v. de cito scores. Hierbij kunnen scholen worden aangemerkt als zwakke- of zeer zwakke school. Als er een school wordt aangemerkt als zwakke school, dan is dit een potentieel risico voor een afname van het aantal leerlingen.

Beheersmaatregel

De onderwijs inspectie kan een school aanmerken als zwakke school. In de fase hiervoor krijgt de school al mogelijkheden om de onderwijs kwaliteit op school te verbeteren. De scholen volgen een scholingsplan en volgen hun beleidsplan. Dit plan is erop gericht om een basis arrangement te kunnen verzorgen. Mocht een school onverhoopt als zwak worden aangemerkt, dan maakt zij gebruik van de hulp die de inspectie aanbiedt. Verder zal intern worden bekeken wat ervoor nodig is om het onderwijs op school te verbeteren, zowel qua organisatie als in financiële middelen.

Personeel

Wet Werk en Zekerheid

De invoering van deze wet heeft onder meer gevolgen voor de uitstroom van het personeel (transitiekosten) en tijdelijke benoemingen bij vervanging. Als stichting moeten wij ons beraden hoe, al dan niet in samenhang met een andere onderwijsorganisatie, deze effecten te weren of aan te kunnen.

Beheersmaatregel

De stichting voert gesprekken met andere schoolbesturen in de regio om de problematiek inzake de Wet Werk en Zekerheid gezamenlijk aan te pakken.

Veroudering personeelsbestand

Binnen Floréo is de gemiddelde leeftijd hoog. Binnen 10 jaar bereikt 1/3 de pensioengerechtigde leeftijd. Een grote uitstroom en een lage aanwas vanuit de PABO's dreigen de kwaliteit van het onderwijs in de toekomst in gevaar te brengen. Een aantal schoolbesturen tracht jongere leerkrachten aan zich te binden door gunstige secundaire arbeidsvoorwaarden.

Beheersmaatregel

De stichting is momenteel bezig met een verjonging van het personeelsbestand. Dit gebeurt met name bij het uit dienst treden van oudere leerkrachten.

Financiën

Onzekerheden met een negatief effect op de exploitatiebegroting

- Nieuwe CAO met mogelijke collectieve loonsverhoging en andere meerkosten
- Hogere tarieven voor premies Participatiefonds

- Onzekerheid m.b.t. de dekkingsgraad van het ABP. Dit kan een hogere pensioenpremie tot gevolg hebben of een korting op het uit te keren pensioen.

Beheersmaatregel

Bovenstaande risico's zijn lastig te beheersen. Voor zover er indicaties zijn dat het ministerie bepaalde prijsstijgingen niet compenseert, kan er begroting technisch rekening mee worden gehouden en op worden ingespeeld.

Huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT

Decentralisatie huisvesting

Als gevolg van de decentralisatie huisvesting zullen de totale kosten van het groot onderhoud (binnen- en buitenkant) ten laste van de scholen komen. Onzeker is of er voldoende middelen beschikbaar worden gesteld om dit als stichting te dragen.

Beheersmaatregel

Momenteel vinden er gesprekken plaats met verschillende gemeenten om een 'warme overdracht' te laten plaatsvinden. Deze overdracht dient plaats te vinden, zodat de schoolbesturen niet op korte termijn worden geconfronteerd met forse onderhoudsbedragen.

Het interne toezichthoudende orgaan van de stichting heeft bovenstaande risico's besproken met bestuurder en afspraken gemaakt om de risico's de komende tijd te mitigeren voor de stichting.

B Jaarrekening

B1 Balans per 31 december 2015

1	Activa	31-12-2015		31-12-2014	
		EUR		EUR	
	Vaste activa				
1.2	<u>Materiële vaste activa</u>				
1.2.1	Gebouwen en terreinen	142.908		161.687	
1.2.2	Inventaris en apparatuur	756.861		783.898	
1.2.3	Leermiddelen	<u>225.635</u>		<u>241.567</u>	
			1.125.404		1.187.152
1.3	<u>Financiële vaste activa</u>				
1.3.5	Waarborgsommen	<u>69.450</u>		<u>19.800</u>	
			69.450		19.800
	Totaal vaste activa		<u>1.194.854</u>		<u>1.206.952</u>
	Vlottende activa				
1.5	<u>Vorderingen</u>				
1.5.1	Debiteuren	1.240		24.130	
1.5.2	Kortlopende vorderingen op OCW	378.646		410.386	
1.5.7	Overige vorderingen en overlopende activa	<u>186.396</u>		<u>178.926</u>	
			566.282		613.442
1.7	<u>Liquide middelen</u>		1.950.627		1.866.181
	Totaal vlottende activa		<u>2.516.909</u>		<u>2.479.623</u>
	Totaal activa		<u>3.711.763</u>		<u>3.686.575</u>

2 Passiva	31-12-2015 EUR	31-12-2014 EUR
2.1 <u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1 Algemene reserve	2.231.497	2.262.054
2.1.3 Bestemmingsreserves	<u>418.857</u>	<u>414.710</u>
Totaal vermogen	2.650.354	2.676.764
2.2 <u>Voorzieningen</u>		
2.2.1 Personele voorziening	76.558	73.592
2.2.3 Overige voorzieningen	<u>220.052</u>	<u>183.447</u>
	296.610	257.039
2.4 <u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.3 Crediteuren	146.727	126.812
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen	235.112	217.092
2.4.8 Pensioenen	63.496	76.958
2.4.9 Overige kortlopende schulden	<u>319.464</u>	<u>331.910</u>
	764.799	752.772
Totaal passiva	<u><u>3.711.763</u></u>	<u><u>3.686.575</u></u>

B2 Staat van baten en lasten 2015

	2015 EUR	Begroting 2015 EUR	2014 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	7.363.647	7.072.292	7.259.565
3.2 Overige overheidsbijdragen	-	52.291	26.412
3.5 Overige baten	204.299	71.700	276.269
Totaal baten	7.567.946	7.196.283	7.562.246
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	6.169.257	5.938.786	6.238.262
4.2 Afschrijvingen	224.062	229.083	230.819
4.3 Huisvestingslasten	559.028	551.990	553.434
4.4 Overige instellingslasten	326.754	206.198	325.644
4.5 Leermiddelen en ICT (PO)	327.735	273.467	332.235
Totaal lasten	7.606.836	7.199.524	7.680.394
Saldo baten en lasten	-38.890	-3.241	-118.148
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	12.480	20.000	18.359
5.2 Financiële lasten	-	-	-
Saldo fin. baten en lasten	12.480	20.000	18.359
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-26.410	16.759	-99.789
Resultaat	-26.410	16.759	-99.789

Toelichting werkelijk vs begroting

Rijksbijdragen

Het Ministerie van Onderwijs heeft in de loop van 2015 de bekostiging omhoog bijgesteld. De ophoging van de bekostiging komt voort uit de afspraken die zijn gemaakt in de nieuwe cao voor het onderwijs. Om deze afspraken te kunnen bekostigen is de bekostiging omhoog bijgesteld.

Tegenover deze additionele inkomsten staan ook personele lasten.

In het Nationaal Onderwijs Akkoord (NOA) is in 2014 afgesproken, dat er meer financiële middelen vrijkomen voor personeel en arbeidsmarktbeleid. Dit heeft geleid tot een toename van deze subsidie. Voor de personele subsidie is een bedrag van € 50.000 meer ontvangen dan begroot. Voor personeel en arbeidsmarktbeleid bedraagt dit circa € 140.000 en voor de materiële instandhouding € 40.000.

Overige overheidsbijdragen

Het financiële proces omtrent gemeentelijke subsidies is gewijzigd in 2015. Voorheen ontving het schoolbestuur de subsidie en kon vervolgens het bedrag uitgeven aan activiteiten conform de subsidievoorwaarden. Vanaf 2015 betaald de gemeente rechtstreeks aan instanties die de activiteiten leveren aan de scholen. Hierdoor vallen de inkomsten 'weg', maar hoeft de school ook niet meer te betalen voor deze activiteiten.

Overige baten

De overige baten vallen hoger uit dan begroot. Dit komt doordat de inkomsten vanuit het schoolfonds vooraf niet worden begroot. Dit geldt ook voor de lasten die ontstaan vanuit het schoolfonds. Vanuit het schoolfonds worden schoolkampen, schoolreisjes en allerlei andere festiviteiten georganiseerd. De overige baten zijn conform de begroting ontvangen.

Personele lasten

De personele lasten vertonen een toename t.o.v. de begroting. Dit komt doordat er in 2015 een loonstijging heeft plaatsgevonden en er heeft een éénmalige betaling van € 500 (bruto) per FTE plaatsgevonden. Tevens zijn de nascholingskosten hoger, dan begroot. In het bestuursverslag is aangegeven waar dit nascholingsbudget aan is besteedt.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn nauwelijks hoger dan begroot. De huisvestingssituatie is vergelijkbaar met voorgaande jaren en vertoont daarom geen significante toe- of afname.

Overige instellingslasten

De overige instellingslasten vertonen een afwijking t.o.v. de begroting 2015, maar zijn wel vergelijkbaar met de kosten die in 2014 zijn gemaakt. De afwijking t.o.v. de begroting komt doordat de lasten inzake het schoolfonds niet zijn begroot. Onder de 'overige baten' is hier reeds een opmerking over gemaakt.

Leermiddelen (PO)

De kosten voor leermiddelen zijn hoger dan begroot. In 2015 is een start gemaakt om de diverse licentiekosten in kaart te brengen. In het onderwijs wordt steeds meer gebruik gemaakt van digitale lesmogelijkheden. Omdat dit vaak een kostbare aangelegenheid is houdt de stichting vanaf 2015 exact bij wat zij uitgeeft aan licentiegelden.

B3 Kasstroomoverzicht 2015

	2015 EUR	2014 EUR
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-26.410	-99.789
	<u>-26.410</u>	<u>-99.789</u>
Afschrijvingen	224.062	230.819
<u>Mutaties werkkapitaal</u>		
- Vorderingen	47.160	5.912
- Kortlopende schulden	12.027	-361.104
	<u>59.187</u>	<u>-355.192</u>
Mutaties voorzieningen	39.571	65.871
	<u>296.410</u>	<u>-158.291</u>
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Immateriële vaste activa	-	-
Materiële vaste activa	-162.314	-193.242
Financiële vaste activa	-49.650	-
	<u>-211.964</u>	<u>-193.242</u>
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Mutatie kredietinstellingen	-	-
Mutatie overige langlopende schulden	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>Mutatie liquide middelen</u>		
	<u>84.446</u>	<u>-351.533</u>
Beginstand liquide middelen	1.866.181	2.217.714
Mutatie liquide middelen	<u>84.446</u>	<u>-351.533</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>	<u>1.950.627</u>	<u>1.866.181</u>

B4 Toelichting behorende tot de jaarrekening 2015

Algemeen

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2015, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2015.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo). Op basis van de Rjo worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de Rjo).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden alleen verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot de transactie de stichting zullen toevloeien.

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Voorzieningen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), schulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen, vorderingen en schulden.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen, ontvangen investeringssubsidies en eventuele bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.
Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	Afschrijvingsperiode in maanden	Afschrijvingspercentage per jaar	Activeringsgrens
Gebouwen en terreinen	480 - 120	2,5 % - 10 %	500
Inventaris en apparatuur	360 - 120	3,33 % - 10 %	500
ICT	120 - 48	10 % - 25 %	500
Leermiddelen	108	11%	500

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten leningen en obligaties die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen en obligaties gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de staat van baten en lasten.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële en financiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofdstuk Financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves. Hierin is een segmentatie opgenomen naar publieke en private bestemmingsreserves.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening groot onderhoud

Een voorziening wordt gevormd voor verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan panden, installaties e.d. op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud. De uitgaven van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de onderhoudsvoorziening voor zover deze is gevormd door de beoogde kosten. Indien de kosten van groot onderhoud uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief aangehouden voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Langlopende schulden

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofdstuk Financiële instrumenten.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofdstuk Financiële instrumenten.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel zoals verhuur, ouderbijdragen en overige baten, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen/pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopend actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een bedrijfstakpensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat.

Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de stichting komen wordt hiervoor een voorziening gevormd.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele marktrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties / rendement op staatteninge weer, de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenuitvoerder wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Ontslagvergoedingen

Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de stichting zich aantoonbaar heeft verbonden tot beëindiging van het dienstverband van een of meer personeelsleden vóór de gebruikelijke pensioendatum of tot een uitkering ter stimulering van vrijwillig ontslag. De stichting heeft zich aantoonbaar verbonden tot het doen van ontslaguitkeringen als formeel een gedetailleerd plan (of regeling) is opgesteld en intrekking daarvan door de stichting redelijkerwijs niet meer kan plaatsvinden. In het plan / de regeling zijn de betrokken locaties, alsmede de functie en het geschatte aantal van de werknemers die zullen worden ontslagen, de ontslaguitkering voor iedere functie(groep) en de periode die gemoeid is met de uitvoering van het plan benoemd. Ten aanzien van de ontslaguitkeringen bij vrijwillig ontslag worden de verplichtingen en de last berekend op basis van het aantal personeelsleden dat naar verwachting op het aanbod zal ingaan. De ontslaguitkeringen die over meer dan 12 maanden na balansdatum betaalbaar worden gesteld worden tegen contante waarde gewaardeerd. De disconteringsvoet betreft de marktrente (effectief rendement) van hoogwaardige ondernemingsobligaties op balansdatum.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

De stichting is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

Toelichting kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1.2	Materiële vaste activa		Verkrijgings- prijs 31-12-2014	Afschrijvingen t/m 31- 12-2014	Boekwaarde 31-12-2014	Mutaties 2015		Boekwaarde 31-12-2015	Verkrijgings- prijs 31-12-2015	Afschrijvingen cumulatief 2015
						Investerings 2015	Afschrijvingen 2015			
						EUR	EUR			
1.2.1	Gebouwen en terreinen	2,5% - 10%	982.162	-820.475	161.687	-	-18.779	142.908	982.162	-839.254
1.2.2a	Inventaris en apparatuur	3,33% / 10%	1.373.468	-932.458	441.010	21.660	-44.463	418.207	1.395.128	-976.921
1.2.2b	ICT	10% / 25%	933.362	-590.474	342.888	97.046	-101.280	338.654	1.030.408	-691.754
1.2.3	Leermiddelen	11,00%	1.086.371	-844.804	241.567	43.608	-59.540	225.635	1.129.979	-904.344
Totaal materiële vaste activa			4.375.363	-3.188.211	1.187.152	162.314	-224.062	1.125.404	4.537.677	-3.412.273

1.3 Financiële vaste activa

1.3.5	Waarborgsommen Waarborgsom Snappet	Boekwaarde 31-12-2014	Mutaties + 2015	Mutaties +/- 2015	Boekwaarde 31-12-2015
		EUR	EUR	EUR	EUR
		19.800	49.800	150	69.450
		19.800	49.800	150	69.450
Totaal financiële vaste activa		19.800	49.800	150	69.450

1.5 Vorderingen

1.5.1	Debiteuren	31-12-2015	31-12-2014
		EUR	EUR
		1.240	24.130
1.5.2	Kortlopende vorderingen op OCW	378.646	410.386
1.5.7	Overige vorderingen en overlopende activa		
	Vordering op de gemeente inz. Vandalisme en OZB	8.792	9.199
	Vordering op de gemeente inzake IHP	43.941	42.610
	Vorderingen Vervangingsfonds	31.491	43.168
	Overige vorderingen en overlopende activa	102.172	83.949
		186.396	178.926
Totaal vorderingen		566.282	613.442

1.7 Liquide middelen

1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	1.950.627	1.866.181
Totaal liquide middelen		1.950.627	1.866.181

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Saldo 31-12-2014 EUR	Mutaties		Saldo 31-12-2015 EUR
		Bestemming EUR	Resultaat Overige Mutaties EUR	
2.1.1 Algemene reserve	2.262.054	-30.557	-	2.231.497
2.1.3 Bestemmingsreserves (privaat)	414.710	4.147	-	418.857
Totaal eigen vermogen	2.676.764	-26.410	-	2.650.354

2.2 Voorzieningen

	Saldo 31-12-2014 EUR	Mutaties 2015			Saldo 31-12-2015 EUR	Kortlopende deel < 1 jaar EUR	Langlopende deel > 1 jaar EUR
		Dotaties 2015 EUR	Onttrekkingen 2015 EUR	Vrijval 2015 EUR			
2.2.1 Personele voorziening	73.592	5.150	-2.184	-	76.558	7.515	69.043
2.2.3 Overige voorzieningen							
Onderhoudsvoorziening	183.447	149.129	-112.524	-	220.052	103.340	116.712
Totaal voorzieningen	257.039	154.279	-114.708	-	296.610	110.855	185.755

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2015 EUR		31-12-2014 EUR	
	2.4.3 Crediteuren		146.727	
2.4.7 Belastingen, premies sociale verzekeringen		235.112		217.092
2.4.8 Pensioenen		63.496		76.958
2.4.9 Kortlopende schulden en overlopende passiva				
Vakantiegeld	198.036		201.082	
Nog te besteden geoormerkte subsidie OCW	-		-	
Vooruitontvangen investeringsubsidies	48.548		59.632	
Overige schulden/overlopende passiva	72.880		71.196	
		319.464		331.910
Totaal kortlopende schulden		764.799		752.772

Risico's financiële instrumenten

Wij maken in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, effecten, leningen, crediteuren en overige kortlopende schulden. Deze financiële instrumenten stellen de organisatie bloot aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft Floréo een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken. Floréo zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen. Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico en renterisico zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente-instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

Kredietrisico

De vorderingen bestaan merendeel uit vordering op overheden of uitvoerende instanties, hierbij loopt Floréo geen kredietrisico.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt aangezien Floréo geen gebruik maakt van leningen.

Liquiditeitsrisico

Floréo loopt geen significante liquiditeitsrisico's. Er wordt een positieve kasstroom verwacht voor de komende jaren. Daarnaast vindt een strakke monitoring op de liquiditeitsprognose plaats en kan indien nodig bijsturing plaatsvinden.

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW (model G)

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS art.13. lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
		geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Subsidie voor studieverlof	2015/2/7503 - 20 mei 2015		X

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	totale kosten	te verrekenen ultimo verslagjaar
--	--	-	-	-	-
	Totaal	-	-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	Bedrag van de toewijzing	saldo 01-01- 2014	ontvangen in verslagjaar	lasten in verslagjaar	totale kosten 31- 12-2014	saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
		€	€	€	€	€	€
--	--	-	-	-	-	-	-
	Totaal	-	-	-	-	-	-

B6 Niet uit de balans blijvende rechten, verplichtingen en regelingen

Meerjarige financiële verplichtingen

De stichting heeft momenteel één langlopend contract t.b.v. de kopieermachines die in gebruik zijn.
De overige contracten (o.a. schoonmaak) zijn direct opzegbaar met inachtnaam van de geldende opzegtermijn.

Leverancier	Inzake	Einddatum	Jaarlijkse kosten
De Lage Landen	Kopieermachines	25-7-2020	68.000

B7 Overige toelichting

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van accountants zijn ten laste gebracht van de organisatie, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

	KPMG	
	2015	2014
Onderzoek van de jaarrekening	8.228	8.706
Andere controleopdrachten	0	0
Fiscale adviezen	0	0
Andere niet-controledienst	0	0
	<u>8.228</u>	<u>8.706</u>

B8 Overzicht verbonden partijen

Beslissende zeggenschap	Juridische vorm	Statutaire zetel	Eigen vermogen	Resultaat 2015	Omzet 2015	Consolidatie
			31-12-2015	EUR	EUR	ja/nee
Geen verbonden partijen			EUR	EUR	EUR	ja/nee

WNT-verantwoording 2015 Stichting Floréo

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Floréo van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor het onderwijs, plafond € 165.901.

Het bezoldigingsmaximum in 2015 voor Stichting Floréo is € 165.901. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van het algemeen bestuur bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Naam	Voorzitters clausule van toepassing	Ingang dienstverband	Einde dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare onkosten- vergoeding	Voorziening beloning op termijn	Uitkering beëindiging dienstverband	Motivering overschrijding norm en andere toelichtingen
H. Timmermans	Ja	01-08-2003		1,00	79.863	-	11.355		
Naam	Voorzitters clausule van toepassing	Ingang dienstverband	Einde dienstverband	Beloning	Belastbare onkosten- vergoeding	Voorziening beloning op termijn	Uitkering beëindiging dienstverband	Motivering overschrijding norm en andere toelichtingen	
R.H.N. Nauta	Ja	1-4-2008	1-4-2016		500				
M.A. van Gurp *	Ja	1-8-2013	1-8-2017		1.000				
H. van Leeuwen	Nee	1-9-2010	1-9-2018		1.000				
F.A. Cleintuar	Nee	1-4-2008	1-4-2016		1.000				
J.C. Harthoorn	Nee	1-10-2011	31-12-2015		1.000				
A.N.C. Hoekman *	Nee	1-10-2011	1-10-2015		500				
R.F.L. van Leeuwen	Nee	1-10-2011	1-10-2019		1.000				
C.G.M. de Haas	Nee	1-8-2013	1-8-2017		1.000				
M. Berns	Nee	1-12-2015	1-12-2019		-				

* Dhr. R.H.N. Nauta is gedurende de periode tot 1-9-2015 lid van de Raad van Toezicht geweest. Per 1-9-2015 is dhr. Van Gurp voorzitter van de Raad van Toezicht.

* Dhr. Hoekman is overleden op 11-4-2015.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen zijn niet van toepassing

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2015 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2015 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dient te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

B9 Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van baten en lasten

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW	2015		Begroting 2015		2014	
	EUR		EUR		EUR	
3.1.1 (Normatieve) Rijksbijdrage OCW						
Rijksbijdrage (PO-personeel)	5.898.719		5.699.392		5.830.447	
Rijksbijdrage (PO-PVE)	1.092.310		1.041.803		976.296	
		6.991.029		6.741.195		6.806.743
3.1.2 Overige subsidies OCW						
Geoommerkte subsidies	-		-		-	
Niet-geoommerkte subsidies	221.063	221.063	214.222	214.222	380.126	380.126
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen SWV PO						
Ontvangen zorgmiddelen	67.631		69.592		28.490	
Arrangementen zorgkinderen	83.924		47.283		44.206	
		151.555		116.875		72.696
Totaal rijksbijdragen OCW		7.363.647		7.072.292		7.259.565

Het Ministerie van Onderwijs heeft in de loop van 2015 de bekostiging omhoog bijgesteld. De ophoging van de bekostiging komt voort uit de afspraken die zijn gemaakt in de nieuwe cao voor het onderwijs. Tegenover deze additionele inkomsten staan ook personele lasten.

In het Nationaal Onderwijs Akkoord (NOA) is in 2014 afgesproken, dat er meer financiële middelen vrijkomen voor personeel en arbeidsmarktbeleid. Dit heeft geleid tot een toename van deze subsidie. Voor de personele subsidie is een bedrag van € 50.000 meer ontvangen dan begroot. Voor personeel en arbeidsmarktbeleid bedraagt dit circa € 140.000 en voor de materiële instandhouding € 40.000.

3.2 Overige overheidsbijdragen

3.2.1 Gemeentelijke bijdragen						
3.2.1.3 Overige gemeentelijke bijdragen						
Gemeentevergoeding	-		21.000		9.459	
ID Banen	-		31.291		16.953	
		-		52.291		26.412
Totaal gemeentelijke bijdragen		-		52.291		26.412
Totaal overige overheidsbijdragen		-		52.291		26.412

Het financiële proces omtrent gemeentelijke subsidies is gewijzigd in 2015. Voorheen ontving het schoolbestuur de subsidie en kon vervolgens het bedrag uitgeven aan activiteiten conform de subsidievoorwaarden. Vanaf 2015 betaald de gemeente rechtstreeks aan instanties die de activiteiten leveren aan de scholen. Hierdoor vallen de inkomsten 'weg', maar hoeft de school ook niet meer te betalen voor deze activiteiten.

3.5 Overige baten

3.5.1 Medegebruik		48.256		48.500		47.825
3.5.8 Overige						
Ouderbijdrage	112.849		-		55.167	
Inleenvergoeding personeel	25.048		12.000		14.060	
Samenwerkingsverband	-		-		130.883	
Overige	18.146		11.200		28.334	
		156.043		23.200		228.444
Totaal overige baten		204.299		71.700		276.269

De overige baten vallen hoger uit dan begroot. Dit komt doordat de inkomsten vanuit het schoolfonds vooraf niet worden begroot. Dit geldt ook voor de lasten die ontstaan vanuit het schoolfonds. Vanuit het schoolfonds worden schoolkampen, schoolreises en allerlei andere festiviteiten georganiseerd. De overige baten zijn conform de begroting ontvangen.

4 Lasten

4.1 Personele lasten	2015		Begroting 2015		2014	
	EUR		EUR		EUR	
4.1.1.1 Lonen en salarissen		4.553.325		5.678.687		4.625.599
4.1.1.2 Sociale lasten		1.033.431		-		1.094.814
4.1.1.3 Pensioenpremies		561.459				667.121
4.1.3.3 Overige personele lasten						
Dotatie/vrijval overige personele voorzieningen	2.966		-		6.201	
Scholing	196.132		148.833		175.792	
Kosten BGZ / ARBO	56.502		30.000		32.364	
Overige	96.001		147.448		113.082	
Totaal overige personele lasten		351.601		326.281		327.439
4.1.4 Uitkeringen (-/-)		-330.559		-66.182		-476.711
Totaal personele lasten		6.169.257		5.938.786		6.238.262

Personeelsbestand

gedurende het boekjaar 2015 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de organisatie, omgerekend naar volledige FTE's 97 (2014 : 101).

4.2 Afschrijvingen

4.2.2 Gebouwen	18.779	18.933	41.387
4.2.3a Inventaris en apparatuur	44.463	46.492	52.176
4.2.3b ICT	101.280	97.608	75.157
4.2.4 Leermiddelen	59.540	66.050	62.099
Totaal afschrijvingen	224.062	229.083	230.819

4.3 Huisvestingslasten

4.3.1 Medegebruik	86.030	67.000	73.553
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening	149.129	170.590	180.900
4.3.3 Onderhoud	64.372	50.000	38.727
4.3.4 Energie en water	99.749	115.000	115.976
4.3.5 Schoonmaakkosten	132.300	124.100	117.705
4.3.6 Heffingen	22.011	18.400	18.779
4.3.7 Overige huisvestingslasten			
Overige	5.437	6.900	7.794
Totaal huisvestingslasten	559.028	551.990	553.434

De huisvestingslasten zijn nauwelijks hoger dan begroot. De huisvestingssituatie is vergelijkbaar met voorgaande jaren en vertoont daarom geen significante toe- of afname.

4.4 Overige instellingslasten	2015	Begroting 2015	2014
	EUR	EUR	EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten			
Administratie en beheer	78.000	75.000	71.420
Accountantskosten	8.228	8.000	8.706
Contributie	15.637	21.400	18.382
Overige	<u>22.406</u>	<u>23.100</u>	<u>39.097</u>
	124.271	127.500	137.605
4.4.4 Overige			
Onderhoud inventaris	1.215	3.900	1.754
Telefoonkosten	10.260	12.200	12.099
Culturele vorming	18.448	18.871	34.008
Uitgaven ouderbijdrage	84.753	-	54.684
Overige uitgaven	<u>87.807</u>	<u>43.727</u>	<u>85.494</u>
	202.483	78.698	188.039
Totaal overige instellingslasten	<u><u>326.754</u></u>	<u><u>206.198</u></u>	<u><u>325.644</u></u>
4.5 Leermiddelen en ICT	<u><u>327.735</u></u>	<u><u>273.467</u></u>	<u><u>332.235</u></u>

De kosten voor leermiddelen zijn hoger dan begroot. In 2015 is een start gemaakt om de diverse licentiekosten in kaart te brengen. In het onderwijs wordt steeds meer gebruik gemaakt van digitale lesmogelijkheden. Omdat dit vaak een kostbare aangelegenheid is houdt de stichting vanaf 2015 exact bij wat zij uitgeeft aan licentiegelden.

5 Financiële baten en lasten	2015	Begroting 2015	2014
	EUR	EUR	EUR
5.1 <u>Financiële baten</u>			
5.1.1 Rentebaten	12.480	20.000	18.359
5.1.2 Overige financiële baten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	12.480	20.000	18.359
5.2 <u>Financiële lasten</u>			
5.2.1 Rentelasten	-	-	-
5.2.2 Overige financiële lasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	-	-	-
Saldo fin. baten en lasten	<u><u>12.480</u></u>	<u><u>20.000</u></u>	<u><u>18.359</u></u>

B10 Formele vaststelling jaarverslag 2015

Het jaarverslag 2015 is goedgekeurd door de raad van toezicht op,
21 juni 2016

Handtekening voorzitter

M.A. van Gorp (namens de leden van de Raad van Toezicht)

Het jaarverslag 2015 is vastgesteld door directeur bestuur op,
21 juni 2016

Handtekening directeur bestuurder

H. Timmermans

C Overige gegevens

C1 Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Ingevolge de Wet op het primair onderwijs wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserve van de instelling.

De bestemming van het resultaat 2015 is als volgt

Algemene reserve	-30.557
Bestemmingsreserve privaat	<u>4.147</u>
Totaal	<u>-26.410</u>

C2 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan met een significante invloed op het resultaat en het vermogen van de organisatie.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Raad van Toezicht van Stichting Floréo

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening over 2015 van Stichting Floréo te Maassluis gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2 van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidsaspecten en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede van de afwijkingen van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

1061309 16X00144849DHG

KPMG Accountants N.V., ingeschreven bij het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige onderling verbonden zijn aan KPMG International Cooperative ("KPMG International"), een Zwitserse entiteit.

21 juni 2016

(mede) betrekking heeft.

Paraaf voor identificatiedoeleinden:

KPMG Accountants N.V.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Floréo per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 393, lid 5 onder e en f van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Jaarverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015 is opgesteld, en of de in artikel 392, lid 1 onder b tot en met h van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 391, lid 4 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Den Haag, 21 juni 2016

KPMG Accountants N.V.

H. Visser RA

KPMG Audit

Document waarop ons rapport d.d.

21 juni 2016

(mede) betrekking heeft.

Paraaf voor identificatiedoeleinden:

KPMG Accountants N.V.